

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan kokouspöytäkirja 4/2010

Pvm: 10.9.2010

Aika: 10:00 – 12:30

Paikka: Helsinki, MMM, kokoushuone Kartano

Neuvottelukunta (läsnäolijat tummennettu):

Hannu Saloniemi, puheenjohtaja (varapj. **Pirjo Kortnesniemi**, Eläintautien torjuntayhdistys ETT ry)

Vuokko Puurula (Sami Kilpeläinen) Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Kjell-Göran Paxal, (Fredrik Ström) Svenska lantbruksproducenternas centralförbund

Saara Kupsala, Joensuun yliopisto (Birgitta Wahlberg, Åbo Akademi)

Jarkko Niemi, MTT Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (Matti Ylätalo, Helsingin yliopisto)

Anna Valros, Helsingin yliopisto /Eläinten hyvinvoinnin tutkimuskeskus (Jaakko Mononen, Itä-Suomen yliopisto)

Outi Vainio, Helsingin yliopisto (Kreetta Ranki, Turun yliopisto)

Matti Aho (Riitta Heinonen), Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio (**Jaana Mikkola**), Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Hanna Lounela, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (Aila Rauatmaa, Kainuun maakuntayhtymä)

Henri Pätsi, (Helinä Ylisirniö), Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry

Salla Tuomivaara, Eläinsuojeluliitto Animalia ry (Riikka Suominen, H:gin eläinsuojeluyhdistys ry)

Sanna Nokka (Juho Kyntäjä), ProAgrian Keskusten Liitto ry

Elias Jukola, LSO Foods Oy (Tuomas Herva, Atria Oy)

Ilkka Nieminen (Merja Söderström), Päivittäistavarakauppa ry

Annikka Marniemi (Sinikka Turunen), Suomen Kuluttajaliitto ry

Lisäksi **Leena Suojala** MTK ry

1. Kokouksen avaus
Puheenjohtaja avasi kokouksen.
2. Kokouksen järjestäytyminen
Pirjo Kortnesniemi toimi kokouksen sihteerinä Satu Raussin ollessa estynyt.
Vuokko Puurulan siirryttyä pois MTK:n palveluksesta, Leena Suojala oli paikalla epävirallisena MTK:n edustajana.
3. Edellisen kokouksen pöytäkirja
Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin. Pöytäkirja tulee MMM:n verkkosivuille.
4. Eläinten hyvinvoinnin tutkimustarpeet
Käsiteltiin edellisen kokouksen pohjalta tehty esitys kansallisista eläinten hyvinvoinnin tutkimustarpeista ja kehittämishankkeista. Esitystä täsmennettiin. Sovittiin, että se laitetaan pian tiedoksi MMM:n tutkimusjohtajalle ja Eläinten hyvinvointikeskukseen. Esitys tulee lisäksi mmm:n Internet-sivuille pöytäkirjan numero kolme liitteenä.
5. Sika-asetus
Jarkko Niemi kertoi MTT:n tekemästä arvioinnista liittyen sika-asetuksen muutosehdotusten taloudellisiin vaikutuksiin. Jarkko Niemen esitys on tämän pöytäkirjan liitteenä (LIITE 1).
6. Porsaiden immunokastratio
Anna Valros ja Elias Jukola kertoivat Helsingin yliopiston immunokastratio-tutkimuksesta. Mukana tutkimuksessa ovat myös liha-alan yritykset.

- Hanke laitettiin alkuun kesäkuussa 2009, kun Improvac-tuote sai myyntiluvan Suomessa (EU:ssa myyntilupa toukokuussa 2009).
- Hankkeen tarkoituksena on tutkia immunokastratiota (karjuporsaan kiveksiä ei leikata vaan ne surkastuvat käytetyn aineen vaikutuksesta) Suomen oloissa ja sen sopivuutta meillä käytössä olevilla automaatioteuraslinjoilla.
- Injektio annetaan karjuporsaille kahteen kertaan: ensimmäinen 11 vk:n iässä ja toinen 1 kk ennen teurastusta. Injektion anto kuuluu siis lihasikalavaiheeseen.
- Ennen laajamittaista immunokastraation käyttöönottoa tarvitaan uusia toimenpiteitä (kuten porsaiden sukupuolilajittelua) ja tuotantoketjun pelisääntöjä (välitysporsaita myyvän tilan ja teurastamon on tiedettävä, että lihasikalaa viedään karjuporsaita, jotka on käsiteltävä).
- Kivunlievitys kastraation yhteydessä ei yksin ole riittävän tehokas kivunpoistoon ja siksi sitä ei yksin voida pitää tavoiteltavana tapana suorittaa kastratio. Kivunlievitys ja nukutus sen sijaan ovat tehokkaita kastraation aiheuttaman kivun poistossa, mutta käytännössä tämä on liian kallista.
- Pohjoismaissa ei ole vielä otettu selvää linjaa kastratiokysymyksiin. Tanskassa on varovainen suhtautuminen immunokastraatioon, karjuporsaat jätetään mieluummin kastroimatta, mutta ei käytetä lääkevalmisteita, vaan tavoitteena on kehittää mekaanista karjunhajutestausta teuraslinjalla (tutkimusten mukaan vain joka 10. karju erittää skatolia teurasiässä).

Neuvottelukunta seuraa tilannetta. Pirjo Kortnesniemi toimittaa neuvottelukunnalle yhteenveton International Pig Veterinary Societyn [IPVS kongressin](#) annista liittyen immunokastraatioon.

7. GlobalGAP ja tuotantoeläinten hyvinvointi

Ilkka Nieminen toi kuulumisia Päivittäiskauppayhdistyksen järjestämästä GlobalGAP (Good Agricultural Practise)- seminaarista 15.4.2010. Christian Möller oli seminaarin pääpuhujana, hän toimii Global GAP-järjestön toimitusjohtajana. Kauppa haluaa GG:n avulla varmistua tuotteiden vastuullisesta tuotantotavasta ja tiettyjen kriteerien noudattamisesta. GG on sertifioitu ja auditoitu tuotantopaohjeisto. Kriteeristön kehittäminen on saanut alkunsa hedelmä – ja vihannespuolelta jäämäongelmien poistamiseksi. Kotieläintuotannossa GG ei ole vielä kattavasti käytössä. Lisätietoa löytyy www.globalgap.com

Eläinten hyvinvoinnin osalta kaupan näkemys on, että:

- oikea kuluttajaviestintä on keskeistä
- on tuotava selkeästi esille, mitkä ovat vastuullisen tuotannon kriteerit, ja miten laatu varmistetaan

Nämä asiat olisi myös huomioitava lähiaikoina selontekona eduskunnalle menevässä kansallisessa ruokastrategiassa.

8. Eläinsuojelulainsäädännön muutostarpeet

Eviran valmisteleva työmuistio eläinsuojelulain muutostarpeista käytiin Jaana Mikkolan esittelemänä läpi yleisluonteisesti ja samalla käytiin keskustelua. Eviran laatima muistio on tämän pöytäkirjan liitteenä (LIITE 2).

9. Terveysthuollon toimista sikojen hyvinvoinnin edistämiseksi

Pirjo Kortnesniemen yhteenveto elinkeinon kesän aikana tekemistä toimenpiteistä on tämän pöytäkirjan liitteenä (LIITE 3).

10. Muut eläimiä koskevat säädökset

Matti Aho MMM ELO:sta valotti tilannetta:

- Broileriasetus on tulossa
- Eläinsuojelulain kokonaisuudistuksen suunnittelu on käynnistetty
- Kalojen hyvinvointia koskeva asetus on valmistumassa

11. Ajankohtaista tuotantoeläinten hyvinvoinnista
Keskusteltiin vasikoiden nupoutuksesta. Neuvottelukunta suosittelee, että vasikoiden sarvenaiheiden poltto (nupoutus) tehdään rauhoituksessa ja paikallispuudutuksessa ja, että toimenpiteestä aiheutuvaa pitempikestoista kipua hoidetaan tulehduskipulääkkeellä.
12. Seuraava kokous 23.11.2010 klo 13:00-15:30.

Helsingissä 22.9.2010
Pöytäkirjan vakuudeksi

Hannu Saloniemi, puheenjohtaja

Pirjo Kortesiemi, sihteeri